

SMB-nytt

1983 nr. 2.

***Norsk Bibliotekforening
Spesialgruppen for
medisinsk bibliotekvirksomhet***

Norwegian Library Association, Medical Section, News

SMB nytt vol. 8, 1983, nr. 2

Redaksjonens adresse: Randi Dyrkoren Willumsen

Mellomveien 61, 9000 TROMSØ

INNHOLD:

Hilsen fra redaksjonen	s. 1
Referat fra medlemsmøter	s. 2
Referat fra styremøte i SMB 7.6.83	s. 6
Røde Kors Sykepleierhøyskole avd. Harstad	s. 8
Kurs	s. 9
Pentelow, G.M.: The librarians changing role	s. 10
Excerpta Medica training seminar, referat	s. 13
PR om biblioteket	s. 15
Noen kommentarer til spørreskjemaet fra SMB	s. 16
HDOK	s. 21

Kjære SMB-ere

Hjelp - så satt vi der da.

Etter i mange år å ha sittet på sidelinjen og kritisert, og med stadige kommentarer at SMB er for Oslo-orientert, så kom det - spørsmål om vi kunne redigere SMB-nytt fra Tromsø høsten-83 og våren-84. Hva annet kunne vi, på grunnlag av tidligere uttalelser, enn å si ja?

SMB-nytt oppstår nu i litt fornyet utgave. Vi har fikset litt på forsiden og de andre "headingene". De gamle kopiene var i så dårlig stand, at vi ble anbefalt å lage nye.

En stor takk til Universitetsbiblioteket i Tromsø, som har vært meget imøtekommende. De har dekket utgifter til nye headinger. De vil også dekke skrive- trykke- og utgivelsesutgiftene for SMB-nytt dette året. Dermed slipper vi å trekke veksler på SMB's økonomi.

Høsten-83, våren-84 skal vi prøve å utgi 6 nr. Vårt motto er: oftere og mindre er forhåpentligvis ikke dårligere. Utgivelsesdatoene har vi optimistisk satt til 15.august, 15.oktober, 15.desember, 15.februar, 15.april, 15.juni. Det stoff som skal være med, må derfor være oss i hende senest den 1. i utgivelsesmåned.

Vi håper dere vil være fornøyd med denne utgaven av vårt blad, og håper at alle som har noe på hjertet kommer med det straks tanken er tenkt. Vi må jo ha noe inne i alle disse 6 nr.

Kristin Omsjø

Hans Kermit

Randi Dyrkoren Willumsen

Tromsø 20. juli 1983.

MEDLEMSMØTE RADIUMSHOSPITALET, 21.3.1983.

Emne: Bibliotek tjenesten (for pasientene) i helseinstitusjoner.
Innstilling. Statens Bibliotektilsyn. Skrifter: 1.

Formannen ønsket velkommen. Liv Stave innledet og presenterte panelet, som bestod av Bjørg Heie, Statens Bibliotektilsyn, Liv Holmesland, Ullevål sykehus, pasientbiblioteket, og Karen Marie Ellefsen, Sentralsykehuset i Akershus, leder av et kombinert fag- og pasientbibliotek.

Bjørg Heie presenterte utredningen, som er ment som diskusjonsgrunnlag. Den tar opp den nåværende, mangelfulle bibliotek-tjeneste i helseinstitusjoner, fra små pleiehjem til store regionsykehus, og skisserer flere mulige løsninger, fra oppsøkende bibliotekvirksomhet til eget pasientbibliotek med full bemanning. Det er mange administrative og økonomiske problemer, og det er viktig med et arbeidsredskap (normer) når disse skal finne sin praktiske løsning.

Liv Holmesland fra Ullevål, som mente hun representerte det eneste rene, fungerende pasientbibliotek i landet, poengterte viktigheten av at bibliotekarer, som er utdannet for formålet, formidler bøker o.a. til pasienter. De er like uensartet gruppe som folkebiblioteklånerne, og hun var ikke begeistret for løsningen med pasientvenner.

Karen Marie Ellefsen, som driver et kombinasjonsbibliotek, mente at det var personellmessig overkommelig å dekke både fag- og litteratursiden, og at det var å foretrekke framfor tjenester fra fylkesbiblioteket.

Det ble en livlig diskusjon, hvor det igjen ble understreket viktigheten av retningslinjer/normer, både for finanser, personell, rom og utstyr, og at det er skriftlige avtaler hvis en skal "leie" tjenester. Etter møtet sendte styret

en uttalelse til Statens Bibliotektilsyn.

Bortsett fra at en kan få innstillingen i sin helhet i Statens Bibliotektilsyn, har Bjørg Heie presentert den i Bok og bibliotek, 50: 2-5, 1983.

Årsmøte 5/5-1983 i Rikshospitalet.

Formannen ønsket velkommen, og refererte årsberetningen. Han utdypet punktet om innstillingen om Bibliotektilsynet i helseinstitusjoner. Liv Stave har satt igang en undersøkelse om bibliotektilsynet - særlig med henblikk på fagsiden - vi har vel alle fått et skjema fra henne, og forhåpentligvis svart etter beste evne. Det var ingen kommentarer til regnskapet, og valget foregikk med klapp, ingen hadde andre forslag, bortsett fra at Ingrid Astrup fra Molde kom med i valgkomitéen. Styret 1983/84 blir da som følger (alfabetisk):

Anne Lise Betzenderfer, Sophies Minde (1 år igjen)
Karen Marie Ellefsen, Sentralsykehuset i Akershus (2 år igjen)
Bente Finsrud, Aker sykehus (1 år igjen)
Jostein Ingulfsen, Oslo helseråd (1 år igjen)
Liv Stave, Telemark sykepleierhøgskole - senere Stokmarknes
sykehus (1 år igjen)
Unni Øiseth, Rikshospitalet, (1 år igjen)

Valgkomitéen (som sannelig får litt av en jobb neste år)

Ingrid Astrup, Molde (2 år igjen)
Elisabeth Husem, Farmakologisk institutt (1 år igjen)
Martha Obendorfer, Ullevål sykehus (2 år igjen)
Wenche Sæterdal, Odontologisk fakultet (1 år igjen)

Utdannelses- og kurskomité

Marit Fonnum, Biomedisinsk bibliotek (2 år igjen)

Anne Marie Haraldsstad, Aker sykehus (1 år igjen)

Anne Cathrine Munthe, Norges veterinærhøgskole (1 år igjen)

Bibliotekbygningsskomité

Karen Marie Ellefsen, Sentralsykehuset i Akershus (2 år igjen)

Maren Hvardal, Biomedisinsk bibliotek (2 år igjen)

Anna Nannestad Nicolaysen, Ullevål sykehus (2 år igjen)

Redaksjonen av SMB nytt:

Randi Dyrkoren Willumsen, SLUT o.a. i Tromsø

Revisor:

Ågot Brekke, Diakonhjemmets sykestue (2 år igjen)

Kari Halldal hadde beskjed om at det blir Medline introduksjonskurs i Oslo 19-23 september 1983, og et kort påbygningskurs i november 1983 hvor deltakerne selv skal ta opp sine problemer, gjerne på forhånd.

Hans Kermit fortalte om sin tid (13 mndr.) i Irak.

Postkassespørsmål var ikke kommet inn, men Karen Marie Ellefsen hadde et hjertesukk m.h.t. ukvalifisert hjelp i sykehusbibliotekene i landet, som faglærer på Bibliotekhøgskolen blir hun ofte kontaktet om problemer, som både er banale og uoverkommelige. Randi Dyrkoren Willumsen mente foreningen

burde påvirke arbeidsgiverne til å ansette ukvalifisert hjelp på åremål, det holder muligheten åpen for fast ansettelse av kvalifisert hjelp når det måtte dukke opp. Foreningen bør utarbeide en bibliografi om arbeidsrutiner og oppgaver, hvor Lena Sewalls bok bør inngå, likeså Elisabet Buntz American Medical Library Association, som har en litteraturserie om forskjellige arbeidsoppgaver og -sider.

Ansvarsbiblioteksaken for sykepleielitteratur går sin langsomme gang, og Elisabeth Buntz kunne fortelle at Statens sykepleiehøgskole har fått ny, bibliotekpositiv rektor, så vi kan vente at noe kan skje der også.

Kontigentforhøyelse ikke nødvendig - enda.

Komitéen som skal forberede et nordisk medisinsk bibliotekmøte var sammenkaldt til 4. mai, men bare to av våre nordiske kolleger kunne være tilstede på årsmøtet, nemlig Roth Tolver fra Danmark, og Kristin Thorsteinsdottir fra Island. Ruth måtte dessverre gå før det var slutt, hun skulle nå nattoget til København, men Kristin takket på vegne av alle, og gleder seg til september 1984, når vårt nordiske møte skal gå av stabelen.

Ellen Hveding

Styre-nytt

REFERAT FRA STYREMØTE I SMB 7.6.83, OSLO HELSERÅDS BIBLIOTEK

Til stede: Jostein Ingulfsen, Bente Finsrud, Anne Lise Betzenfer,
Unni Øiseth, Liv Stave og Karen Marie Ellefsen

Dette var første styremøte etter årsmøtet 1983, og vi konstituerte oss slik:

Formann: Jostein Ingulfsen

Sekretær: Karen Marie Ellefsen

Kasserer: Bente Finsrud

Styremedlem: Anne Lise Betzenderfer

Styremedlem: Unni Øiseth

Utenbys styremedlem: Liv Stave

Møtet var sterkt preget av innkommet korrespondanse:

1. Brev fra Randi Dyrkoren, som omtaler bl.a. følgende:
SMB-nytt skal nå utgis fra Tromsø. De har planer om å få flere faste sider: Emner til debatt, nytt fra styret i SMB, møter, kurs, osv., artikler fra andre biblioteksblad, annonser, nye tidsskrifter, presentasjon av et bibliotek. Vi diskuterte dette med annonser. Hvis man kunne få noen til å annonsere i SMB-nytt, burde de få det på gratis prøve først.
Angående ansvarsbibliotek for sykepleie: Det kan se ut til at man kan få et slikt ansvarsbibliotek på SLUT (Sykepleielærerutdanningen, Tromsø). Det ligger bare i startgropen, men idéen blir foreløpig godt mottatt.
Angående ansettelsaker: Hvis man ikke får kompetente søkere til stillinger i medisinske biblioteker, bør ikke ukvalifiserte personer få stillingen fast, men ansettes i engasjement år for år.
2. Livs spørreskjema til medisinske biblioteker i Norge: svarene kommer etter hvert. Etter en purringsrunde, blir svarposten relativt høy. Når vi ikke får inn flere svar, må vi ha et arbeidsmøte i SMB og se svarene sammen med Liv.

3. Brev fra Ruth Tolvertil Liv Stave, der hun gjør oppmerksom på en rapport om danske medisinske biblioteket, utarbeidet av Birgit Høgsbro. Liv Stave har skrevet tilbake og bedt Ruth Tolvert om hjelp for å få fatt i rapporten.
4. Patricia Flor har skrevet til et engelsk bibliotek-tidsskrift (medical, health and welfare Libraries, Group Newsletter) og bedt om erfaringer fra bibliotekarer som er ansatt i folkebibliotekvesenet, men som betjener medisinske biblioteker. Man har allerede fått reaksjoner. Dette kan bli spennende.
Ellers, når det gjelder forholdet mellom medisinske biblioteket og pasientbiblioteket, skal Jostein kontakte Bjørg Heie og spørre etter resultatene etter høringsrunden.
5. Brev fra Karin Vogt, Nordland psykiatriske sykehus til Jostein. Hun trenger desperat til hjelp. Jostein kontakter henne og tilbyr assistanse.
6. Brev fra Ellen Hveding, som hadde vært i kontakt med NAVF's EDB senter for humanistisk forskning i Bergen. Det er ikke penger til å videreføre "Database for helse- og sosialpolitikk". Jostein har skrevet brev til EDB-senteret og forsikret at SMB vil forsøke å markedsføre basen overfor våre medlemmer, og bedt om at basen kan bli videreført, og bedt dem ta med prosjekter som publiseres i Sosialdepartementets sammendragsserie.
7. Det første nordiske møte for medisinske bibliotekarer:
Foreløpig program ble satt opp på et tidligere møte hos Ellen Hveding, der noen nordiske kolleger deltok. Jostein har som oppgave å prøve å skaffe penger fra forskjellige nordiske råd.
Neste styremøte blir tirsdag 23.8.83, klokken 10 på Oslo Helseråd.

Karen Marie Ellefsen

Bibliotekvirksomhet ved Røde Kors Sykepleierhøyskole, avd. Harstad.
Referat fra en orienteringstur.

En torsdag i april i vakkert vårvær, tok jeg hurtigbåten fra Tromsø til Harstad for å forsøke å orientere meg om hva som kunne gjøres for å gi skolen et godt bibliotektilbud.

Sykepleierhøyskolen i Harstad startet høsten 1982. Den er adm. underlagt Røde Kors Sykepleierhøyskole i Tromsø. Den består av 3 lærere og en kontorassistent i $\frac{1}{2}$ stilling. Det er foreløpig 15 elever, og det er meningen å ta opp et nytt kull til høsten. Det er et krav fra skolen at elevene skal ha samme bibliotektilbudet som ved skolen i Tromsø. Skolen har små trange rom i en videregående skole.

Bibliotekaren ved Harstad sykehus, Thora Saue har gitt bibliotekteknisk veiledning og hjulpet til med klassifikasjon etter NLM av de nye bøkene som foreløpig er innkjøpt. Bøkene er oppstilt på elevenes spise- og oppholdsrom. Noe jeg fant utilfredsstillende og foreslo isteden et eget rom for biblioteket. Biblioteket er foreløpig selvbetjent, og skolen vil satse på å ha det slik. Det er foreløpig kjøpt inn ca. 70 bøker. Fra neste år av vil bokbudsjettet antakelig bli høynet betraktelig og bokstammen vil bli sterkt utvidet. Håndbøker og bibliografier finnes ikke, men vil nå bli kjøpt inn etterhvert.

Når det gjelder tidsskrifter har de foreløpig 11 i abonnement. De er ikke registrert. Man ble enig om at de abonnerte på de samme som i Tromsø og at de fikk tilsendt innholdsfortegnelser fra aktuelle tidsskrifter de selv ikke abonnerte på fra andre skoler på samme måten som skolen i Tromsø. Enda er det en stund igjen til kravene for å komme med i samkatalogen kan oppfylles.

Til å hjelpe seg med bolvalget bruker lærerne, boklistene fra biblioteksentralen. Jeg foreslo å sende dem tilvekstlister fra Tromsø, dessuten brosjyrer fra forlag og bokanmeldelser jeg ellers kom over.

Når det gjelder bibliotekarhjelp er den fysiske avstand mellom Harstad og Tromsø så stor at noen ukentlig hjelp ikke kan komme på tale. Men Thora Saue og jeg ble enig om et samarbeid slik at vi begge kan være til hjelp for skolens kontordame. Det skal bli spennende å følge utviklingen ved den lille sykepleierhøyskolen i Harstad.

Kristin Omsjø
bibliotekar
Røde Kors Sykepleierhøyskole, Tromsø

Kurs

INTRODUKSJONSKURS I MEDLINE

På Biomedisinsk bibliotek i Oslo,
holdes Introduksjonskurs i MEDLINE, 19-23 september 1983.

Kursavgift: Sv.kr. 2.500,-.

Skriftlig søknad sendes innen 15. august til:

Ingegerd Olsson, MIC-KIBIC, Box 60201, S-104 01 Stockholm.

THE LIBRARIAN'S CHANGING ROLE

The traditionally custodial role of the librarian is changing. The use of computers for cataloguing, information retrieval, and certain housekeeping procedures is commonplace, and the emphasis is increasingly on exploitation, not only of books and journals in the library but of information available elsewhere and in non-print form. A report by Matheson and Cooper, from Association of American Medical Colleges, describes the library of the future in three stages: at 5-10 years, 10-20 years, and beyond 20 years.¹ Ultimately they envisage an almost paperless library, relying on machinery to gather, retrieve, and transfer information. They foresee a time when research will be carried out by teams of researchers linked by computer irrespective of where they work individually.

Pessimistic librarians have nightmares that the technological age will cause redundancy, but the optimists will be encouraged by the American report. They will dream that they are the centre of the hospital's information system-teaching students how to formulate their own knowledge data bases, acting as information brokers for researchers and clinicians in assessing the results retrieved from numerous automated sources, and helping the administrators by contributing to the institute's data base on management information.

Those who make management and financial decisions must acknowledge that the technology exists to provide advanced systems for providing the right information to the right person at the right time. There is a danger that individuals, departments, or libraries will buy equipment for a specific project without considering whether a multipurpose machine, capable of linking with locally, nationally, and internationally available data bases, would be more efficient. There are networks for the dissemination of automated information—for example, several libraries within the University of London have access to the records of each other's stocks. Health regions have similar links for the transfer of more general information, and there is software for minicomputers to access on line information retrieval data bases.

Computers can provide three particularly valuable services. Firstly, to remove dull routines-for example, automated systems which record and cancel loans, reserve material, send overdue notes, and order books. Secondly, to increase efficiency, such as using systems to transmit interlibrary loans. Thirdly, to extend the service of the "home" library by using data bases-not only Medline- cancerline, Toxiline, and so on but also statistical and management information.

Soon it will not matter that the library does not stock at certain journal: the text will be available on line and the library, or the individual's terminal will provide the relevant article immediately. It would be a pity, however, if libraries no longer provided printed journals and books, as browsing is important and many major discoveries in medicine must have been initiated or helped by serendipity.

Today's readers must find it hard to imagine a completely automated library, equipped with terminals and visual display units instead of books and journals, with workers at home or in their offices or laboratories tapping keys and reading from screens. The computer must be treated as a useful slave, not a master. Should we be aiming at a completely automated society, where information is king, where every home and office has access to the whole sum of knowledge? Can too much on line information be provided?. Librarians know that many potential library users manage very well without such help.

Librarians and information scientists can be trained to cope with the technicalities of retrieving and transferring information from the present commercially available data bases as well as from those generated by research workers, academics, students, and administrators. Conceivably, however, the automated information explosion will be so vast that a specially trained intermediary will have to evaluate the results of the search, not the person who has initiated the query.

Automation has a very important part to play in the library of the future, but it must not be thought that economies will automatically follow. The cost of terminals, the use of data bases, and the training of staff in different techniques will need capital funds as well as a continuing financial commitment. Nevertheless, the availability of more information and its use for the benefit of students, research workers, clinicians and, ultimately, the patient will eventually justify the cost

G.M. Pentelow

Librarian,
Kings College Hospital Medical School
London SE5 8RX

1. Matheson NW, Cooper JAD. Academic information in the Academic Health Sciences Center; roles for the library in information management. J. Med. Educ. 1982;57, 10, part 2:1-93.

Denne artikkel sto i :

British Medical Journal

vol. 286

14. may 1983

hefte 6337

s. 1532

INNTRYKK FRA EXCERPTA MEDICA TRAINING SEMINAR I TROMSØ MAI 1983

I dagene 24 og 25 mai ble det avholdt et Excerpta Medica seminar i Tromsø.

Seminaret ble innledet av Hans Kermit som for anledningen hadde foretatt en sammenligning av Excerpta Medica med andre databaser. Kermit hadde valgt i alt fem eksempler. Og hans hovedkonklusjon var at det tok lang tid før en artikkel var ferdig indeksert i Excerpta Medica. For øvrig at overlappingen mellom Excerpta Medica og de andre databaser var på ca.50%. Han opererte med en ny term han kalte "kumulert recall" - dvs han oppstilte en tabell over hvor mange nye referanser en fant ved å utvide en søkning med en ny database. Hans resultater viste at en søkning på Excerpta Medica (EM), MEDLINE og BIOSIS ga 91% av alle publiserte referanser innen et gitt emne. I tabellen er angitt et av hans eksempler.

Hvor mange referanser om Mikity-Wilson syndrome finner vi i databasene?

SØKEPROFIL: Mikity adj Wilson or Wilson adj Mikity

Antall referanser i 5 databaser: 78 (1973-1983)

Database	Antall referanser	% av fundne referanser	Unike referanser	% unike referanse
Excerpta Medica	39	50 %	22	28 %
MEDLINE	28	36 %	8	10 %
BIOSIS	27	35 %	11	14 %
PASCAL	12	15 %	5	6 %
SCIENCE SCITATION INDEX	10	13 %	2	3 %

Excerpta Medica og Medline hadde kun 16 referanser felles

Arthur Eager fra Excerpta Medica fortsatte med å gi oss en orientering om publikasjonene fra Excerpta Medica. Den trykte del av EM omfatter 45 seksjoner som kan abonneres på enkeltvis. Interessant å nevne er at ca 80 % av deres abonnenter er privatpersoner som abonnerer på en eller flere seksjoner.

Utgiftene til fremstilling av EM må betales av inntektene ved abonnementene og bruken av EM-databasen. Derfor er EM-produktene så mye dyrere enn MEDLINE og INDEX MEDICUS, da NLM jo får store statlige tilskudd.

Indekseringen av Excerpta Medica foretaes av spesialister innen de forskjellige fagområder. Den typiske EM-indekserer er en lege som har dette som bijobb.

Det indekseres på ialt tre forskjellige nivåer:

1. først bestemmes klassifikasjonskodene som tar sitt utgangspunkt i en av de 45 forskjellige seksjonene og det bestemmes i hvilke(n) seksjon(er) av den trykte utgaven hvor abstractet skal publiseres.
2. Dernest bestemmes tags ved å krysse av på en ferdigtrykt liste. Et system som minner meget om check tags på MEDLINE.
3. Endelig indekseres med descriptors. Dette system er et kontrollert vokabular som rommer mere enn ½mill. termer. Da dette er temmelig uoversiktlig, foregår indekseringen i praksis ved at indeksererne benytter selvvalgte termer som analyseres av computeren, og erstattes med "Preferred terms" Til de ord hvor programmet ikke har noen henvisninger (f.eks. nye termer) produseres en feil-liste som må rettes opp manuellt.

Excerpta Medica anvender i motsetning til MEDLINE aldri inverterte termer, og bruker bestandig singularisform på emneordene.

Excerpta Medica mottar ferdig indekserte referanser fra det Hollandske Videnskabers selskap. Disse referansene publiseres ikke i den trykte utgaven, men kommer med i databasen.

Excerpta Medica har sin beste dekningsgrad innen farmasi og toksikologi, og tar ikke med tannmedisin, veterinærmedisin og sykepleie.

En liste over de tidsskrifter som er i E M finnes i heftet "Excerpta Medica list of journals indexed 1983". Desverre finnes det ikke noen kummulerte utgaver av denne publikasjonen. En må benytte EVOC-databasen (Excerpta Medica Vocabulary) for å få en fullstendig oversikt.

Excerpta Medica arbeider med å produsere en kummulert samlet forfatterindex for alle 45 seksjoner.

Seminaret ble avsluttet med en online-demonstrasjon.

Vårt hovedinntrykk av seminaret var at vi må huske på å benytte flere bibliografier i vårt referansearbeide, og være litt mere

observant på valget av første bibliografi/database. Vi må bruke SCI for raske opplysninger av vel definerte søkerspørsmål,- selv om den er lite fullstendig. Vi må bruke MEDLINE for kvantitet. Excerpta Medica for farmasi og kvalitet,- hvor vi ikke strekker til med Mesh, kan vi søke direkte på de små emneord.

Vår konklusjon blir at vi burde ikke være fornøyde med bare å søke i MEDLINE. Excerpta Medica har mange referanser som de andre databasene ikke har, og de er mere Europa-orienterte. Selv om den er dyrere enn MEDLINE, burde ikke prisen avholde oss fra å kunne søke i Excerpta Medica når vi føler behov for det. Vi tror Excerpta Medica er et godt hjelpemiddel til å forbedre søkeresultatet.

Hans Kermit
Kristin Omsjø
Randi Dyrkoren Willumsen

=====

PR OM BIBLIOTEKET:

Fra Personalebiblioteket KAS Nordvang, DK-2600 Glostrup har vi mottatt et Informationsblad som de jevnlig skal gi ut.

1.nummer presenterer biblioteket; gir endel bøker om et spesielt emne; har liste over nye bøker i biblioteket.

2.nummer har en artikkel om biblioteket versus I & D centre; har mere reklame for biblioteket; liste over nye bøker; utvalgte tidsskriftartikler som 3 spesielle emner.

Hvert nr. skrevet på 12-14 A-4 sider.

Det ser pent ut, og er sikkert fin PR for biblioteket. Vi bør vel være mere aktive overfor lånerne. Noe å bruke overskuddet etter sommerferien til?

NORSK BIBLIOTEKFORENING
SPESIALGRUPPEN FOR MEDISINSK
BIBLIOTEKVIRKSOMHET

NOEN KOMMENTARER TIL DET UTSENDTE SPØRRESKJEMAET FRA SMB, UTSENDT FEBRUAR 1983

I februar d.å. sendte Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet v/ Styret ut et spørreskjema (vedlegg) til:

1. Sykehus - sonatiske sykehus som har 100 senger eller flere og psykiatriske sykehus.
2. Institusjoner som har biblioteker med medisinrelatert litteratur, f.eks. universitetsbiblioteker, universitetsinstitutter, bibliotek ved farmasøytiske institusjoner, statlige og kommunale bibliotek med medisinsk litteratur m.fl.
3. Sykepleierhøgskoler og spesialskoler innen sykepleie.

Det er sikkert mange som har "stønnet" over nok et skjema som skal fylles ut. Hvorfor er det utformet på denne måten og hvorfor er det gitt så liten plass på skjemaet. Utforningen kan i høyeste grad diskuteres, men man har hatt en viss intensjon med skjemaet. Det skulle ikke være for langt, men samtidig var det en del opplysninger man ville ha. Et skjema, som er laget slik at man kan stryke og understreke, er nye lettere å lese for nottageren - det gjør ikke noe å sende med et tilleggsark!

Hvorfor ble dette spørreskjemaet sendt ut?

Våren 1983 la Statens bibliotektilsyn frem utredningen: Bibliotektilsynet i helseinstitusjonene. Styret i SMB ble bedt om kommentarer til utredningen, ble innbudt til et høringsmøte, og i mars hadde SMB et medlemsmøte m/paneldebatt som nettopp behandlet utredningen.

Det blir tatt for seg pasientbibliotekene og deres stilling i helseinstitusjonene, men en kommer også inn på samarbeid med det medisinske bibliotek i helseinstitusjonene / koehasjonsbiblioteket.

17/6-1982 fikk Styret i SMB et brev fra Bibliotekaren ved Lillehammer fylkessykehus. Hun skriver at hun har vært medlem av en referansegruppe ved Statens bibliotektilsyn som skal komme med forslag til normer for pasientbibliotek i helseinstitusjoner. Hun skriver bl.a. - jeg siterer: "Det foreslås en kraftig opprusting av pasientbibliotekene ved helseinstitusjonene. Når det gjelder sykehus, vil det kunne opprettes nye stillinger. For at det medisinske biblioteket ikke skal "glemmes". ville det være nyttig med normer for benanning av små fagbibliotek."

I oktober 1982 kom det videre et brev fra en av våre medlemmer, hun er bibliotekar ved Yrkesmedisinsk avdeling ved Telenark sentralsykehus i Porsgrunn. Hun ber SMB lage en undersøkelse over medisinske bibliotek i Norge som kunne brukes til å :

- 1) Lage en fortegnelse over medisinske bibliotek i Norge. Særlig de som bor utenfor de store sentra har behov for å vite hvilke bibliotek som finnes, og hvor man skal skaffe seg hjelp.
- 2) Gi en oversikt over tilstanden i de medisinske bibliotek i Norge - lage normer for medisinske bibliotek

Høsten 1982 begynte derfor Styret i SMB å lage utkast til et spørreskjema. Dette spørreskjemaet ble sendt ut til følgende institusjoner :

1. 58 sonatiske sykehus. Pr 1/7-1983 har 52 svart
16 psykiatriske sykehus/institusjoner. Pr.1/7-1983 har 9 svar kommet, 2 kommer senere
2. 40 institusjoner med medisinrelatert litteratur forespurt.
29 svar pr.1/7-1983

2

3. 32 sykepleierhøgskoler forespurt. Pr.1/7-1983 28 svart.
10 spesialskoler i sykepleie forespurt, pr 1/7-1983 9 svart

Styret i SMB vil bearbeide materialet og man vil forsøke å lage en fortegnelse over medisinske bibliotek i Norge, og man vil også forsøke å utarbeide normer for medisinske fagbibliotek.

Hvis det er noen som ikke har svart, er det ikke for sent å sende svaret enda. Har noen mistet skjenaet, er det heller ikke for sent å rekvirere et nytt.

Svarene kan sendes til : Bibliotekar Liv Stave , Stoknarknes sykehus, 8450 Stoknarknes

5/7-1983

Liv Stave
Liv Stave

15/2-1983

AD. SPØRRESKJEMA OM BIBLIOTEKVIRKSOMHETEN VED MEDISINSKE INSTITUSJONER I NORGE
UTARBEIDET AV SPESIALGRUPPEN FOR MEDISINSK BIBLIOTEKVIRKSOMHET

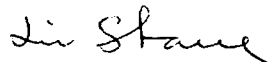
Styret i Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet (SMB) har utarbeidet et spørreskjema for å få kartlagt fagbibliotekene ved de medisinske institusjoner i Norge. Intensjonen med spørreskjemaet er bl.a. et ønske om å få utarbeidet en fortegnelse over bibliotekvirksomheten ved medisinske institusjoner - et motstykke til Directory of medical and health care libraries in the United Kingdom and Republic of Ireland 1982.

Spørreskjemaet blir sendt til sykehus som har mer enn 100 senger, samt andre institusjoner med relevant litteratur for fortegnelsen.

Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet håper at man ser velvillig på forespørselen og besvarer spørsmålene innen den gitte svarfrist.

Med hilsen

for Spesialgruppen for medisinsk bibliotekvirksomhet

Liv Stave

Bibliotekar

UTSENDET:

SVARFRIST:

SENDES:

GENERELLE OPPLYSNINGER OM INSTITUSJONEN

INSTITUSJONENS NAVN:
 ADRESSE: TLF: TELEX:

ANTALL SENGER: ANTALL ANSATTE:
 MEDISINSKE SPESIALITETER:
 UNDERVISNING: Medisinske studenter, sykepleie-eller /og hjelpepleie-
 studenter, Postgraduate undervisningen/annen undervisning

OPPLYSNINGER OM BIBLIOTEK ANSATTE PÅ BIBLIOTEKET KVALIFIKASJONER

BIBLIOTEKLEDERENS KVALIFIKASJONER: Utdannet ved Statens bibliotekhøgskole/utelandsk bibliotekutdannelse/Ikke fagutdannet bibliotekar oppgi utdannelse:
 BIBLIOTEKAREN ER ANSATT I: Hel stilling/halv stilling / deltidsstilling
 HVOR MANGE ANSATTE ER DET VED BIBLIOTEKET: Antall: stillingskategori(er): Hel/halv/deltidsstilling
 PLANLEGGES BIBLIOTEKARSTILLING: Ja/nei; hvis ja hel/halv /deltidsstilling
 FINNES STILLINGINSTRUKS FOR BIBLIOTEKAREN: Ja/nei; hvis ja vedlegg denne
 BIBLIOTEKAREN STÅR ANSVARLIG OVERFOR: Bibliotekkomite/Direktør/andre
 HVEM SITTER I BIBLIOTEKKOMITEEN?
 FINNES MANDAT FOR BIBLIOTEKKOMITEEN: Ja/nei; hvis ja vedlegg denne
 BIBLIOTEKETS FAGOMRÅDER:

FYSISKE LOKALITETER:

Bibliotek/m²: Sitteplasser/Studieplasser: Kontor/m²:
 Hyllemeter/bibliotek: Hyllemeter/magasin:

TEKNISKE HJELPEMIDLER:

Telefon/direkte linje: Ja/nei
 Kopieringsmaskin: tilgjengelig/egen
 Leseapparat/Microfiche/mikrofilm/ Ja/nei
 Medlineterminal Ja/nei; tilgang på andre EDB-tjenester
 Andre hjelpemidler:

PUBLIKUMSARBEID BIBLIOTEKINSTRUKS UTLÅNSTJENESTER

FINNES BIBLIOTEKINSTRUKS: Ja/nei, hvis ja vedlegg denne
 Åpningstider: Bemanningstider:
 Åpent for alle i institusjonen: Ja/nei; hvis nei spesifiser hvorfor
 Åpent for folk utenfor institusjonen: ja/nei; hvis nei spesifiser hvorfor
 Utlånspolitikk: Utlån av bøker? Ja/nei, utlånstid:
 Utlån av tidsskrifter: Ja/nei ; utlånstid:
 Kopier av tidsskriftartikler Ja/nei
 Bokutlån 1982: Utlån tidsskrifter/1982: Kopier/1982:
 Interbiblioteklån 1982: BØKER: TIDSSKRIFTER: KOPIER:
 Utlånsreglement : Ja/nei; hvis ja, vedlegg dette
 Utlånssystem: angi hvilket system som benyttes

REFERANSEARBEID

BIBLIOGRAFISKE HJELPEMIDLER I BIBLIOTEKET: Nevn hvilke biblioteket har (eks. Index medicus, International nursing index, Norsk samkatalog, Norsk bokfortegnelse, andre bibliotekataloger etc.)
 LITTERATURLISTER OVER EMENER: Ja/nei, hvis ja nevnt antall årlig
 MEDLINE/MASKINELLE LITTERATØRSØKNINGER : Antall/årlig

BRUKEROPPLÆRING

BRUKEROPPLÆRING? Ja/nei; hvis ja for hvilke grupper

TIDSSKRIFTFORMIDLING

TIDSSKRIFTFORMIDLING: Tidsskriftsirkulasjon/annen tidsskriftformidling; hvis annen tidsskriftformidling nevnt i hvilken form

BIBLIOTEKSAMLINGENS STØRRELSE

A BØKER: BOKSAMLINGENS STØRRELSE: ANTALL BØKER PR ÅR:
 BOKUTVELGELSE/HVILKE METODER:
 BUDSJETT /BØKER/1982:
 B TIDSSKRIFTER: ANTALL TIDSSKRIFTER I BIBLIOTEKET?
 ANTALL LØPENDE TIDSSKRIFTER?
 OPPBEVARINGSPOLITIKK?
 INNBINDING/INNBINDINGSBUDSJETT:
 TIDSSKRIFTER/BUDSJETT/1982:
 C AUDIOVISUELLE HJELPEMIDLER:
 MICROFORM: Microfiche / mikrofilm etc

KATALOGER

KATALOGER FOR TIDSSKRIFTER: karded / alfabetisk katalog

KATALOGER FOR BØKER : Delt katalog (forfatter-og tittel-
katalog + alfabetisk emmekatalog; eller
Ordbokskatalog; eller
Alfabetisk forfatter-og tittelkatalog
systematisk katalog
Hylleliste
Andre katalogformer
Aksesjonskatalog

KLASSIFIKASJONS-
SYSTEM

Dewey
National library of medicine classification
Annet klassifikasjonssystem

Emneordsliste: Medical subject headings (MeSH): Norske/engelske
termer
Annen emneordsliste

HYLLEOPPSTILLING

BØKER:
TIDSSKRIFTER:

PUBLIKASJONER

Tilvekslister
Andre

Skjemaet sendes i utfylt stand til:
Bibliotekar Liv Stave
Telemark sjukepleierhøgskoles bibliotek
3700 Skien

Skjema laget av Liv Stave

side 4

Var söker man?

HDOK, MEDLARS, ERIC, PASCAL och andra databaser är kataloger. De har olika specialinriktningar.

- HDOK innehåller några tusen referenser om handikapp
- MEDLARS innehåller några miljoner referenser av medicinsk art
- ERIC innehåller några miljoner referenser av pedagogisk art
- PASCAL är tvärvetenskaplig och innehåller många referenser på franska osv.

Det finns ett mycket stort antal litteraturdatabaser. Liksom andra litteraturkataloger finner man databasen via biblioteket. Om biblioteket har en terminal kan man alltså söka direkt i en eller flera databaser på det lokala biblioteket. Alternativt kan man vända sig till ett centralt bibliotek, (t ex handikappinstitutets) och beställa en central sökning. Man söker genom att beställa en användarkod via handikappinstitutet, så att man kan söka helt självständigt. Då sluter man ett sökavtal med handikappinstitutet. För närmare upplysning kontakta handikappinstitutets bibliotek.

Ni som söker.....

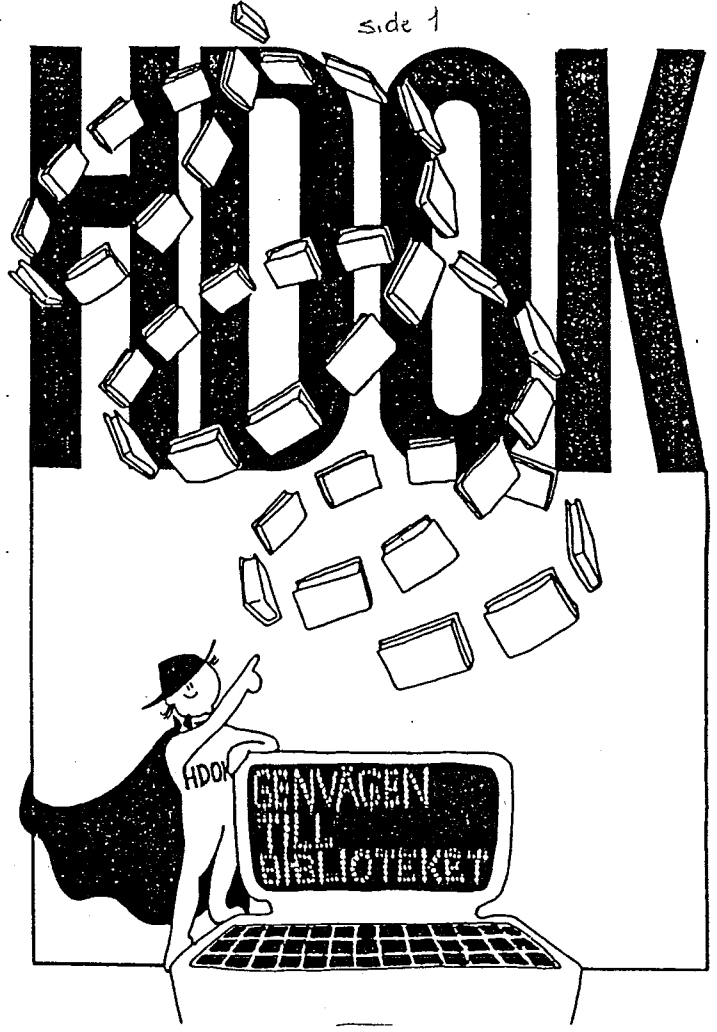
Vi vet inte riktigt vilka Ni är, Ni som vill veta mer om handikapp. Är Ni

- forskare
- studerande
- medlemmar i en organisation
- vem som helst som vill läsa om handikapp

Alla är välkomna till oss så skall vi hjälpa Er att leta.

Adress: Handikappinstitutet, Ibsengatan 14, Box 303, 161 26 Bromma.

OBS! Allt material som finns i HDOK har titlar på originalspråk och sökord på engelska.

side 2

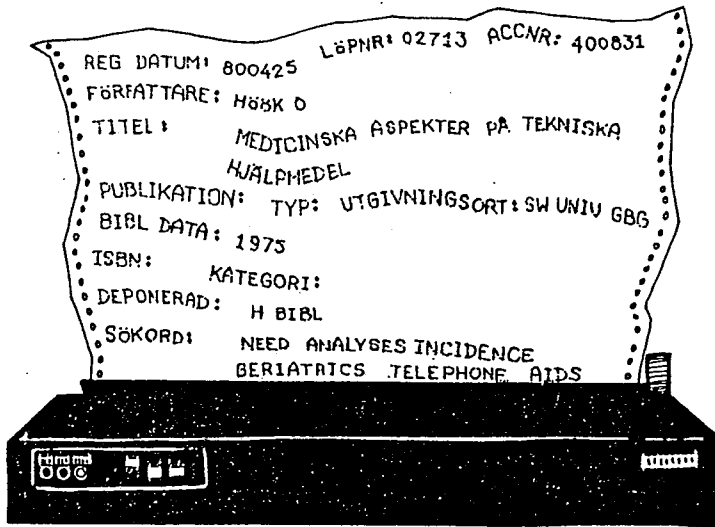
HANDIKAPPINSTITUTETS BIBLIOTEK

- har funnits i många år
- har ordnat 10 000-tals lån
- har svarat på 10 000-tals frågor
- har vuxit och vuxit
- har ingen motsvarighet - varken i bok- eller tidskriftsbestånd
- har ambitionen att bli ännu bättre
- har en ständigt växande kundkrets
- har säkert skriften just Du behöver - inom handikappområdet
- har en litteraturdatabas - HDOK

HDOK skall alltså vara ett hjälpmedel för att hitta den skrift man vill läsa. Än så länge innehåller HDOK främst småskrifter

- artiklar
- uppsatser
- konferensrapporter
- projektrapporter o dyl

HDOK kan så småningom komma att omfatta mer litteratur inom handikappområdet och kompletterar stora etablerade databassystem som MEDLARS och ERIC

Vad är HDOK?

Litteraturbeståndet växer och för biblioteket blir det mer och mer krävande att leta fram sökt litteratur. Därför har handikappinstitutet låtit börja bygga upp en litteraturdatabas om handikapp och handikapphjälpmedel.

En databas är en samling fakta i ett datorminne, i vårt fall en katalog eller ett register. Med hjälp av en databas kan vi snabbt söka och hitta de referenser (titlar) vi vill ha. Arbetet går snabbare och självständigare, vi får säkrare uppgifter.

Idag har handikappinstitutet databasen HDOK. Den innehåller några tusen titlar, främst artiklar, uppsatser och småskrifter från de tre områdena

- Talhandikapp
- Synhandikapp
- Medicinska handikapp

Närmaste planerna är att mata in referenser från områdena

- Förståndshandikapp
- Ortoser och proteser

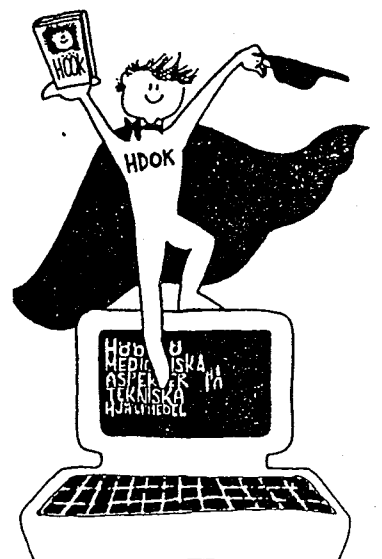
side 3

Hur söker man?

Vi kan gå in i systemet på olika sätt. Vi kan söka i olika fält

- Författare
- Titel
- Acc nr
- Kategori (Ex Tal och Syn)
- Speciella sökord. (Där finns ca 400 olika sökord på engelska att välja på. Beställ gärna lista.)

Om Ni vill söka själva via egen terminal, kontakta handikappinstitutets bibliotek för upplysningar om manual för terminalarbete.

Fra Handikappinstitutet har vi mottatt denne brosjyren, som vi har kopierat og forminsket.